

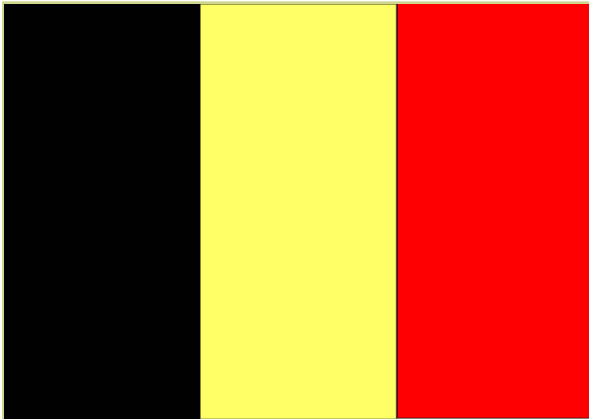
Van-A-2

Verkiezingen 2010!

Auteur: Stijn Dekelver

Op zondag 13 juni moeten alle Belgen die ouder zijn dan 18 jaar naar de stembus. Ze moeten mensen kiezen die hun stem vertegenwoordigen in het *federaal parlement*. Maar hoe werken die verkiezingen eigenlijk? Dat leggen we in dit krantje uit.

In België is het systeem van besturen heel ingewikkeld. Er is een regering die België bestuurt, maar er is ook een regering die Vlaanderen bestuurt. En daarnaast moeten we ook nog gaan stemmen voor mensen die onze gemeenten besturen.

De regering die België bestuurt, bestaat uit het federaal parlement en de federale regering. Om de vier jaar moeten alle Belgen vanaf 18 jaar

verplicht naar de stembus. Ze kiezen dan, zoals op 13 juni, een nieuw federaal parlement. Daar neemt men beslissingen voor heel België. Normaal gezien zouden we pas in 2011 moeten gaan stemmen. Maar in het federaal parlement kwamen de partijen niet goed overeen. Ze maakten veel ruzie en zo kun je een land niet goed besturen. Omdat de partijen geen oplossing vinden, moeten we dus opnieuw gaan stemmen.

Vóór de verkiezingen ...

De partijen maken zich klaar ...

Mensen met dezelfde ideeën vormen samen een partij. Tijdens de verkiezingen kun je kiezen tussen verschillende partijen met verschillende ideeën. Sommige partijen willen zorgen voor

zieke en arme mensen. Andere partijen hebben vooral oog voor het milieu. Elke partij schrijft een programma. Dat is een boekje waarin ze aan de kiezers vertelt wat de partij voor hen wil doen. In dat boekje staan ook de kandidaten die voor deze partij opkomen.

Reclame maken!

Om verkozen te worden, moet je reclame maken. Zo zul je nu in kranten en tijdschriften reclame vinden van mensen die zich kandidaat stellen. Maar het opvallendst zijn waarschijnlijk de borden die je langs onze wegen ziet. Daarop kunnen partijen affiches plakken. Deze borden worden geplaatst door het gemeentebestuur. Maar kandidaten kunnen ook zelf borden plaatsen in tuinen van kennissen of in velden van bevriende boeren. Heel wat kandidaten gaan zichzelf voorstellen op markten of in winkels. Soms gaan ze zelfs op huisbezoek om mensen te overtuigen.

Tijdens de verkiezingen

Stemplicht

In België gaan we altijd op een zondag stemmen. Dan moeten de meeste mensen immers niet werken. In ons land ben je verplicht om te gaan stemmen. Als je niet gaat stemmen, dan kun je gestraft worden. Je kunt bijvoorbeeld een boete krijgen.

Meehelpen!

Soms moet je ook meehelpen op de verkiezingsdag. Je moet dan in het kiesbureau gaan zitten. Dat is de plaats waar de mensen komen stemmen. Het zou kunnen dat je de stemmen moet tellen. Andere mensen moeten controleren of alles juist verloopt. Dat is niet zo'n leuk werkje, zeker niet op je vrije dag.

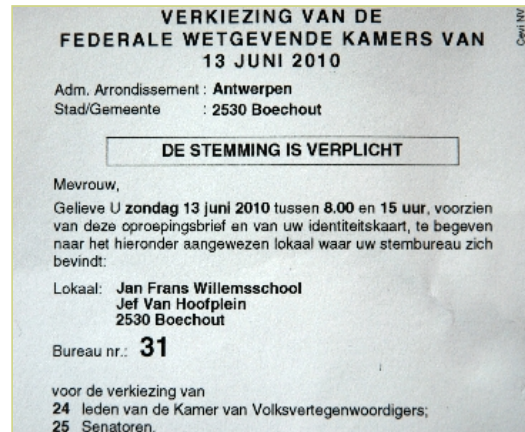
Heel wat mensen proberen er dan ook onderuit te komen. Ze boeken nog snel een reisje of ze zeggen dat ze ziek zijn. Maar als men ontdekt dat je niet eerlijk bent, kun je ook gestraft worden.

Toch een beetje leuk

Er zijn mensen die verkiezingen leuk vinden. Het is gezellig druk in het dorp of in de stad en heel veel mensen ontmoeten elkaar die dag. Soms spreken vrienden af om samen te gaan stemmen en daarna een barbecue te organiseren. Zo wordt het toch nog tof.

De oproepingskaart

Een paar weken voor je moet gaan stemmen, krijg je een oproepingskaart. Die moet je samen met je identiteitskaart afgeven in het kiesbureau. Op de oproepingskaart zet men een stempel. Zo zorgt men ervoor dat je geen twee keer kunt gaan stemmen. Je leerkracht en je ouders hebben vast al een oproepingskaart gekregen. Vraag dat maar eens na!

Elektronisch of met een rood potlood

Je kunt met de computer stemmen in heel wat Vlaamse gemeenten, maar soms moet je nog bolletjes rood kleuren (zie ook: veelgestelde vragen). Dan kun je ongeldig stemmen, bijvoorbeeld door een mooie tekening op de lijsten te maken. Je stem telt dan niet mee. Je kunt ook 'blanco' stemmen. Dat wil zeggen dat je voor geen enkele partij kiest.

Na de verkiezingen ...

De zetels worden verdeeld.

Na het tellen van de stemmen worden de zetels verdeeld over alle partijen die deelgenomen hebben. Dat zijn geen zetels zoals in je huiskamer! De zetels zijn de plaatsen die de verschillende partijen hebben kunnen veroveren in het parlement. Hoe meer stemmen een partij krijgt, hoe meer mensen van die partij naar het parlement mogen. Sommige partijen halen heel veel zitjes. Sommige partijen halen geen enkel zitje. Hoe meer zitjes je haalt, hoe meer je kunt mee beslissen hoe België bestuurd wordt. Op televisie kun je in een grote verkiezingsshow de uitslagen volgen.

De regering wordt gevormd.

Heel lang geleden gebeurde het wel eens dat één partij alleen regeerde. Nu moeten er altijd twee of meer partijen samenwerken. Als de zitjes verdeeld zijn, gaan de partijen overleggen. Ze praten met elkaar om te bekijken of ze kunnen samenwerken. Dat is niet altijd gemakkelijk omdat de Vlaamse en de

Waalse partijen het niet altijd even goed met elkaar kunnen vinden. Elke partij probeert tijdens het onderhandelen om zo veel mogelijk haar programma waar te maken. In dat programma staat wat de partij allemaal wil doen voor de mensen. Meer geld voor arme mensen, stadions bouwen, zorgen voor jobs ... en nog veel meer.

Soms duurt het heel lang voor de partijen het eens zijn. De partijen die samenwerken om het land te besturen, noem je de *coalitie*. De andere partijen in het parlement noem je de *oppositie*.

Je mag als minister niet zomaar je zin doen!

Wie heel veel stemmen haalt, wordt dikwijls ook minister. Als minister mag

je beslissen hoe je wilt besturen. Maar je moet ook goed luisteren naar de partijen waarmee je samenwerkt. Hij moet overleggen met zijn collega's en met de mensen in het parlement. De eerste minister probeert om met zijn ministers een goed team te vormen.

De ministers worden gecontroleerd door elkaar en door hun partij. Maar ook de oppositie controleert de ministers. Als zij vindt dat ministers niet de juiste keuze maken, dan mag ze daarover vragen stellen.

De oppositie vertelt de dingen die zij niet goed vindt, ook aan kranten en aan de televisie. Zo weten de mensen van ons land wat de ministers uitrichten. Als de mensen vinden dat het land niet goed bestuurd wordt, kunnen ze de volgende keer kiezen voor andere partijen.

VG (Vaak Gestelde Vragen)

Wie moet er gaan stemmen?

Elke Belg vanaf 18 jaar is in België verplicht om te gaan stemmen. Sommige

mensen hebben daar helemaal geen zin in. Zij plannen op die dag een reisje of zeggen dat ze moeten werken. Maar de meeste Belgen gaan wel gewoon stemmen.

Waar moet je gaan stemmen?

Waar je moet gaan stemmen, beslist de burgemeester. Hij zorgt ervoor dat er in zijn gemeente een paar grote gebouwen vrijgemaakt worden. Die gebouwen zijn meestal scholen, sporthallen of feestzalen. Speciaal voor de verkiezingsdag worden de gebouwen anders ingericht. Er worden overal stemhokjes gezet. Die stemhokjes zijn afgeschermd door gordijnen. Zo kan niemand zien voor wie iemand anders stemt. De stemming is immers geheim.

Hoe verloopt het elektronisch stemmen?

In de meeste gemeenten kun je met de computer stemmen. Je moet dan een kaart in de computer steken. Je kiest dan voor een partij of een persoon. Als je klaar bent met stemmen, krijg je de kaart terug. Die kaart wordt in een grote bak gestoken. Als iedereen gestemd heeft, worden de kaarten door een andere computer gelezen. Zo worden de stemmen geteld.

Zijn er elk jaar verkiezingen?

Er zijn niet elk jaar verkiezingen. De verkiezingen voor de gemeenteraad en de provincieraad vinden om de zes jaar plaats. De laatste keer was in 2006. Het Europees en het Vlaams parlement verkiezen we om de vijf jaar. De laatste keer was in 2009. En een nieuw federaal

parlement kiezen we om de vier jaar. De laatste keer was in 2007. Sommige mensen willen die verkiezingen liever allemaal samen op één dag organiseren. Dat kost minder geld en het zou gemakkelijker zijn om ons land te besturen.

Verklarende woordenlijst

De schuingedrukte woorden uit de tekst worden hieronder verklaard.

coalitie: politieke partijen die in een regering gaan samenwerken

federaal: in ons land mogen de Vlamingen, de Franstaligen en de Duitstaligen sommige dingen (bv. onderwijs) zelf beslissen in hun parlementen. Over andere dingen beslist de federale regering. Daar werkt men samen voor heel België. Bijvoorbeeld hoe het luchtverkeer geregeld wordt.

oppositie: de tegenpartij

parlement: de plaats waar alle mensen die genoeg stemmen haalden, bij elkaar komen om het land te besturen

En nu jij!

1. Je ziet overal affiches hangen en je krijgt pakken papier in de brievenbus. Dat heeft natuurlijk te maken met de verkiezingen. Bijna alle partijen hebben een slogan gevonden om op hun affiches te plaatsen. Kun jij de juiste partij bij de slogans plaatsen? Misschien moet je eens in tijdschriften, kranten of op de gemeentelijke aanplakborden kijken!

- Maak 13 positief! _____
- Nooit opgeven. _____
- Vlamingen 1st. _____
- We moeten weer vooruit. _____
- Uw centen, daar gaat het om. _____
- Nu durven veranderen. _____
- Een nieuwe start. _____

2. Uit het krantje kun je afleiden dat er niet elk jaar verkiezingen plaatsvinden. Vul het onderstaande lijstje aan.

- 2009 = Vlaamse en Europese verkiezingen: om de ____ jaar.
- 2010 = federale verkiezingen: om de ____ jaar.
- 2012 = gemeente- en provincieraadsverkiezingen: om de ____ jaar.

3. Wat zou jij veranderen als je minister was?

4. Stel je voor dat er op school verkiezingen gehouden worden.

Jij neemt deel aan die verkiezingen zodat je samen met de leerkrachten kunt beslissen wat er op school gebeurt. Welke slogan zou je kiezen?

Wat zou je op school veranderen?

5. Meerkeuzevragen

Wat moet je meenemen als je gaat stemmen op 13 juni?

Enkel je oproepingskaart

Enkel je identiteitskaart

Je identiteitskaart en je oproepingskaart

In welk jaar werd er niet gestemd?

2007

2008

2009

Welk parlement wordt er nu gekozen ?

Het federaal parlement

Het Vlaams parlement

Het Europees parlement

(Illustratieverantwoording: het copyright op de illustraties berust bij de volgende personen, firma's en instellingen: Reporters (p. 4, 5 en 6))